VÉRTESBOGLÁRI HÍRMONDÓ

www.vertesboglar.hu

2022. február, 141. szám

Önkormányzati Tájékoztató

Tisztelt Vértesboglériak!

Az évkezdés talán legfontosabb feladata a gazdálkodáshoz és a működéshez szükséges költségek megtervezése, rendeletbe foglalása és elfogadása. Megkezdtük a munkát a januári ülésünkön, kijelöltük az elvégzendő feladatokat és hozzárendeltük a szükséges pénzügyi forrásösszeget. Az állami támogatások és a saját bevételek sajnos nem fedezik a kiadásokat, ezért szükséges a tavalyi pénzmaradvány bevonása és felhasználása. A nagyobb forrást igénylő fejlesztéseket, beruházásokat pályázatok útján szeretnénk megvalósítani. A **Magyar Falu program keretében** nyújtottunk be igényt a **Pince-közt a Május 1 utcával összekötő útszakasz megépítésére**, **valamint a Kossuth utca mindkét oldalának, a templomtól a Rákóczi utcáig történő felújítására**. A **Belügyminisztérium** által kiírt pályázat keretében **járdaszakaszokat szeretnénk felújítani a Kossuth utca plébánia épületétől a Rákóczi u irányába** 110 méter hosszúságú szakaszon, valamint az **Alkotmány utcában** az iskola szélétől a gyalogátkelőig. A jelzett helyeken a járófelület térkő burkolatot kapna, és az iskola mellett kiszélesedne. Szintén a **Magyar Falu programban** pályázunk **kommunális eszközök beszerzésére**, melynek keretében szeretnénk **egy nagy teljesítményű fűnyíró traktort vásárolni, valamint egy ágdarálót**. A kisbuszok tárolásának megoldására tervezzük **2 db mobil garázs vásárlását**, valamint a **játszótéren** a játékok **ütéscsillapító** felületének cseréjét tervezzük **gumilapos szerkezetre**.

Saját beruházás keretében tervezzük az **óvodai konyha** szellőztető rendszerének kiépítését, valamint kisebb tárgyi eszközök beszerzését. A **Tűzoltó Egyesület**, mint civil szerevet pályázatot nyert a Magyar Falu programban a szertár felső szintjének felújítására. Sajnos a benyújtás és az eredményhirdetés közötti időszak alatt a költségek jelentősen megemelkedtek, emiatt a megvalósításhoz 2 millió forint hozzájárulás szükséges. Az **iskola udvarán** található vakolat a falszerkezettől elvált, ezért teljes felújítása szükséges. Ugyanitt a labdafogó hálós vasszerkezet felülete is több helyen megrongálódott, javítása elengedhetetlen. Programok tekintetében a hagyományoknak megfelelően szeretnénk megszervezni a **Föld Órája** rendezvényt, a **Gyermek- és falunapi mulatságot**, a helyi **Borversenyt**, az **Adventi rendezvénysorozatot**, valamint az egyesületek által megvalósított **Lecsófőző versenyt és Szüreti mulatságot**.

Döntöttünk arról, hogy szakember bevonásával készíttetünk egy tervezetet a **zöldterületek** állapotáról, a fák helyzetéről és esetleges cseréjéről, pótlásáról, a fajta kiválasztásáról. Ennek függvényében fogjuk ütemezni a feladatokat, az anyagi helyzetünk függvényében.

Az orvosi rendelőben lezajlott covid elleni oltási napon 33 fő jelent meg, ami nagyon szép szám. Köszönjük **Dr. Gerstner Péter** háziorvosunknak és **Véghné Lászlóné Julikának** a szervezést és lebonyolítást.

Az **ÁMK igazgató és óvodavezető** nyugdíjba vonulása miatt a képviselő-testület pályázatot írt ki az intézmény vezetői posztjára.

Május 6-án Magyarországon rajtol a **Giro d' Italia** rangos, nemzetközi kerékpáros versenye. A nyitó futam Budapestről indul és Esztergomon keresztül Visegrádra érkezik. Az útvonal áthalad Vértesbogláron is, ezért készülünk a versenyzők fogadására. Kérünk mindenkit, ha teheti, jöjjön és szurkoljon velünk a kijelölt területeken! Várhatóan versenyzőként ott lesz **Valter Attila** és két magyar társa is, tehát lesz kinek szurkolni. Településünk főútja a verseny miatt kb. 2 órányi időtartamra teljesen lezárásra kerül, járműforgalom nem haladhat rajta.

Önkormányzati tájékoztató

Tisztelt Vértesboglériak!

Örömmel számolhatok be arról, hogy február 9-én megtörtént **a 8126 sz. út ünnepélyes átadása**. A beruházás a Kiemelt Társadalmi Igények útfelújítási program keretében valósult meg, a mostani szakasz Csákvártól a Felcsúti körforgalomig került felújításra. Az esemény díszvendége volt **Tessely Zoltán miniszterelnöki biztos, országgyűlési képviselőnk, Molnár István, a Magyar Közút Fejér megyei igazgatója**, valamint a szomszédos települések vezetői.

Beszédemben kiemeltem, hogy több évtizede vártunk erre a napra, mert a falunkat átszelő út óriási forgalmat bonyolít le, emiatt veszélyt jelent a gyalogosok és kerékpárosok számára. Ezért örömteli, hogy megépült Csákvár felől a lassító sziget, és kiemelt fényű megvilágítást kapott a falu bejárati szakasza. Elkészült a gyalogátkelő felett a villogó figyelmeztető lámpa is, a forgalomtechnikai megoldások összessége erősíti biztonságunkat. Az út kiváló minőségben készült el, és plusz hozadékként megújultak a buszöblök és útcsatlakozások is. A beruházás költsége óriási összeg, 1600 millió Ft.

Magyarországnak ma olyan kormánya van, aki meglátta, hogy hazánkban nemcsak főváros és nagyvárosok vannak, hanem vidéken is léteznek települések, a végeken, a kis falvakban is vannak emberek. Az itt élők is szeretnék napjaikat olyan lakóhelyen tölteni, amely jó infrastruktúrával, korszerű intézményekkel rendelkezik és folyamatosan fejlődik. Ennek tükre a most átadott út, de ide sorolhatom a fejlesztésekhez elnyert pályázati összegeket is, amelyeket Vértesboglár kapott. A rendszerváltás óta nem érkezett annyi támogatás a településünkre, mint az utóbbi pár évben. Az **itt élők nevében szeretném megköszönni Magyarország Kormányának az anyagi forrásokat**, bízom abban, hogy ezt az utat tudják tovább járni a jövőben is, ugyanilyen elszántsággal, kiemelten figyelmet fordítva a vidék fejlesztésére. **Tessely Zoltán** képviselő úrnak köszönöm az aktív közreműködését, ami elengedhetetlen volt a fejlesztés megvalósításához. Kívánok neki erőt, kitartást, és remélem, hogy a választások után tovább folytathatjuk a közös munkát, a térség és településünk fejlődése érdekében, az itt élők javára és megelégedésére.

A végére hagytam a legfontosabbat, az út építésében résztvevő emberek munkáját, akik hidegben, esőben hősiesen tették a dolgukat, hogy határidőre elkészüljön a beruházás. Köszönjük a példás helytállást, gratulálunk a megújult útszakaszhoz!

Sztányi István polgármester

Önkormányzati tájékoztató

Tájház felújítás

Vértesboglárra látogatott Soltész **Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára**, valamint **Tessely Zoltán miniszterelnöki biztos, országgyűlési képviselőnk**. Jó hírt hoztak: **a Német Nemzetiségi Önkormányzat közel 3 millió forint támogatást kapott a tájház épületének felújításához**. Az összegből a tető cserépfedése újul meg, mert a régi elöregedett, megnőtt a beázás veszélye. A vendégek kötetlen beszélgetés keretében megtekintették az értékes gyűjteményt, amelyről elismerően nyilatkoztak.

Köszönjük Magyarország kormányának a támogatást, amelyből az épület állaga javulni fog, megjelenése szebbé válik.

Sztányi István

Adomány

Egy falubeli édesanya megkeresett, mert kislánya megnőtt, s nem használt játékait szeretné felajánlani más gyermekek számára. Névtelenséget kért, ezt tiszteletben tartom. Az óriási mennyiségű játszóeszközök szinte új állapotúak, gondosan csomagoltak és értékesek. Vannak köztük babák, társas- és logikai játékok. A Közösségi házban rendszerezve kiállítjuk a teljes mennyiséget, itt nyitvatartási időben megtekinthető és ingyen elvihető. **Tisztelettel megköszönöm az önzetlen felajánlást**, szívet melengető volt ezeket a sorokat leírni. Jó érzés, hogy ilyen családok élnek a falunkban.

Sztányi István

In Memoriam Nágl Vendel

Elhamvadt az utolsó cigarettavég. A hamutartó magányosan hever a tornácon, s mint minden nap, most is hűségesen várja gazdáját. De Ő már nem jön többé, a szék is üres, mert mindent hátra hagyva, messzi útra indult.

Tisztelt Barátom!

Megdöbbenve vettem tudomásul, hogy elhagytad az élők világát. Úgy mentél el, ahogy mindennapjaidat töltötted, nem okozva gondot senkinek. Nem nyafogtál, nem siránkoztál, mindig volt benned valami irigylésre méltó tartás, emberi méltóság. Egyedül éltél, de nem voltál magányos, mert szeretted az embereket, a társaságot. Minden érdekelt, napjaidat mozgalmasan töltötted, és részese voltál a közösségi megmozdulásoknak. Sokat dolgoztunk együtt, amikor az Önkormányzat Pénzügyi Bizottságának külső vezetőjeként részt vállaltál a közéleti feladatokból. Elnöke voltál a Vértesboglár Községért Közalapítvány kuratóriumának. Ebben az időszakban sikerült lakossági összefogással, az alapítvány anyagi támogatásával új tetőt varázsolni az iskolára. Végtelen alaposság és precizitás jellemezte a munkádat, otthon voltál a számok világában. Mindig élmény volt veled beszélgetni, véleményt cserélni. Hiányozni fogsz a barátaidnak, a szomszédoknak, ismerősöknek, mert mindenki felé tisztelettel fordultál, és úri emberként viszonyultál.

Adjon a Jóisten örök nyugodalmat, emléked szeretettel megőrizzük.

Sztányi István

Német Nemzetiségi Önkormányzat hírei

Vértesboglári Advent, szokás szerint az adventi gyertyagyújtás rendezvény 3. estéjének voltunk a házigazdái és vendéglátói. 30 liter forralt borral, 20 liter teával és süteményekkel készültünk. A zord viharos idő ellenére sokan gyűltek össze a templom előtt. Az elkészített meleg italok és sütemények nagy része elfogyott.

Köszönjük az ovisok német műsorát és helytállásukat ezen a hideg, szeles délutánon.

Mikulás rajzpályázatot hirdettünk az óvodásoknak és alsósoknak. Köszönjük a szép rajzokat. A kreatív gyermekeket megleptük egy kis mikulás ajándékkal. Az Internet hatalma milyen erős, Pécsről is részt vettek a rajzpályázatunkon, ezekhez a gyerekekhez is eljutottak az ajándékok.

Szenteste tradicionális dinsztelt kolbász kóstolóval vártuk az "éjféli mise" résztvevőit.

A plébánia udvarán külső sátorban illetve a plébánia épületében kínáltuk meg az érdeklődőket.

Nágl Tamás képviselőtársam szorgalmas munkájával elkészült egy **német és magyar nyelvű, tradicionális boglári recepteket és szokásokat bemutató kiadvány**. Az önkormányzat 2021-ben sikeresen pályázott, így sikerült a **Bethlen Gábor Alapkezelő (Magyarország Kormánya) 200.000-forintos támogatásával megvalósítani a kiadványt**. Köszönjük mindazoknak, akik segítették Tamás munkáját, és elkészítették az ételeket, valamint leírták a recepteket. A kiadványt tavasszal a tájháznál egy közös gasztronómiai délután keretei között szeretnénk átadni az érdeklődőknek.

Április 3-án országgyűlési választások lesznek. Kérjük azokat a falubelieket, akik német nemzetiségi származásúak, hogy **március 18-ig kérjék a nemzetiségi névjegyzékbe való felvételüket**. A német nemzetiségi önkormányzat szívesen segít azoknak, akik nem tudják, hogy ezt technikailag hogyan lehet lebonyolítani.

Miért fontos számunkra, hogy a parlamentbe német nemzetiségi képviselőt juttassunk? Az előző ciklusban csak a német nemzetiségnek sikerült **Ritter Imre** személyében nemzetiségi parlamenti képviselőt küldeni az országgyűlésbe. Ritter Imre képviselő Úr az elmúlt 4 évben megfeszített munkával számos sikert ért el, nemcsak a német nemzetiségnek hanem a nemzetiségeknek az országban. Néhány számadat, információ az elmúlt 7 évből, amely alátámasztja ezt a fontos munkát:

- A helyi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatása a négyszeresére emelkedett és két és félszeresére emelték a feladatalapú támogatásokat.
- 55 helyi nemzetiségi önkormányzat (ebből 49 német), 75 nemzetiségi köznevelési intézmény (ebből 69 német) fenntartói jogait vette át, majd 2020-ban az ingatlanok tulajdonjogait is. Ehhez társul egy 3 milliárd forintos beruházási, felújítási pályázati önrész keret, valamint egy 350 millió forintos működési támogatási kiegészítési keret.
- A nemzetiségi pedagógusok pótléka a négyszeresére emelkedett (ez kb. 4000 pedagógust érint)
- Bevezetésre került a nemzetiségi pedagógus ösztöndíj rendszer is.
- A nemzetiségi és kulturális hagyományőrző egyesületek támogatása a többszörösére nőtt:
    - a civil szervezetek támogatása 110 millióról 500 millió forintra emelkedett
    - nemzetiségi kulturális programok támogatása 110 millióról 700 millió forintra emelkedett
    - nemzetiségi anyanyelvi diáktáborok 30 millióról 400 millió forintra emelkedtek

A Vértesboglári Német Nemzetiségi Önkormányzat, a tájházunk, a vértesboglári nemzetiségi pedagógusok és a vértesboglári nemzetiségi pedagógus hallgatók egyaránt részesülnek ezekből a támogatásokból.

Ezért fontos, hogy a német nemzetiség továbbra is országgyűlési képviselőt tudjon küldeni a parlamentbe, ezt a munkát folytatni kell.

Szelle Ákos, a Vértesboglári Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Ovi-Hírek, aktualitások

„Jön a tavasz, megy a tél,
Barna medve üldögél,
kibújás vagy bebújás,
Ez a gondom, óriás!”

Kedves Olvasó!

A település legkisebbjei nevében jelentkezünk, hogy egy kicsit bepillantást nyerjél óvodai életünkbe. A tavalyi **decemberi** időszak az Adventi várakozás jegyében telt, amikor lelkünket is felkészítettük az ünnep várására. A picik a 3. gyertya gyújtásánál szerepeltek, melyre nagyon büszkék vagyunk!

Folyamatos kapcsolatunk a **Pro Vértes** Alapítvánnyal az idén is lehetővé tette, hogy Gábor bácsi egy újabb madarat – kuvik - mutasson be a gyermekeknek. A kép is arról tanúskodik, hogy az ovisok érdeklődve hallgatják Gábort, közben mindenki lázban ég, hogy ujjacskájával óvatosan megsimogathassa a madár puha tollazatát. A program hatalmas élmény volt a gyermekeknek, rajzaikban napokig megjelentek ennek a délelőttnek az eseményei.

A nevelési év elején indítottuk a nagyobb óvodás korosztály részére az **„OVIFOCI”** sportolási lehetőséget, amely különösen a fiúk, de a lányok tetszését is elnyerte. A téli időszakban minden pénteken a Közösségi ház tornatermében Szabó Norbert edző vezetésével ügyesednek ovisaink.

A február első hete **„Mackóhét”** projektként indult óvodánkban, amikor a picik játékos formában ismerkedtek a „medvével” és a hozzá kapcsolódó népi időjóslással: A legelterjedtebb szerint ha a téli álmából ébredő medve barlangjából kijőve napos időt talál, megijed árnyékától és visszabújik vackára, mert a korai, csalóka napfény azt jelzi, hogy a tél még nem tombolta ki magát, a zord idők java hátra van. A sok évszázados megfigyeléseken alapuló népi regula ezt így fogalmazta meg:

Ha fénylik Gyertyaszentelő, az iziket (a takarmány hulladékát) is vedd elő – vagyis ha február 2-án melegít a Nap, sugaraitól ragyog a hó és a jég, a tél hátralévő része még nagyon hideg lesz.

Ovi-Hírek, aktualitások

Februári programjaink közül a gyermekek **Farsangi mulatsága 24-én** kerül megrendezésre az óvodában, zárt körben, ahol az ovisok kedvükre jelmezbe öltözhetnek, mulathatnak. A nap sztárvendégei a kedvelt **RépaRetekMogyoró** lesz. A tervezett Szülők-Nevelők bálja sajnos a járványhelyzet miatt elmarad.

Télhez méltó szép időt és jó egészséget kíván az óvoda dolgozói nevében:
Frey Margit
óvodavezető

Zöld küllő

A **2022-es év madara** a harkályfélék családjába tartozó **zöld küllő**, amely meglehetősen **feltűnő színű**: felsőteste zöld, fején piros sapka látható, fehér szemét nagy fekete folt veszi körül, amelyben a hím piros bajuszsávot visel. Állandó madár, így egész évben találkozhatunk vele. Mivel odúlakó, elsősorban az **erdők**höz kötődik, de nagyobb **városi parkok**ban, **temetők**ben is költ. Állományát 15-17 ezer párra becsülik.
A zöld küllők általában februárban állnak párba. Vagy régi **odú**jukat újítják fel, vagy pedig március elején, közepén újat kezdenek vésni, általában vastag fák földhöz közeli részében. A 2-4 hétig tartó munkálatokban a hím és a tojó is részt vesz. Az odúba nem hordanak fészekanyagot, hanem a vésés közben keletkező apró forgácsokra rakják **porcelánfehér** színű **tojásaik**at április közepén, illetve végén. Az 5-7 tojás kiköltésében mindkét szülő részt vesz, a fiókák pedig körülbelül 14-15 nap múlva kelnek ki. Ezt követően a szülők 23-26 napig etetik kicsinyeiket az odúban, és **a család a kirepülés után is összetart** még 3-7 hétig.
Mivel a zöld küllő a leginkább a **hangyaevés**re specializálódott harkályfaj, ezért gyakran láthatjuk a földön táplálkozni. Falunk kertjeiben is többször láttam, illetve jeleztek mások élelmet kereső madarat.
A zöld küllő a fekete harkállyal együtt **fontos odúkészítő madárfaj**. Ez azt jelenti, hogy az általa vésett odúkat hasonlóan nagyobb testű madarak (például szalakóta, búbosbanka) foglalhatják el.

Godzsa Anikó és Kirtyán Tamás

A Vértesboglári Önkormányzat lapja.
Felelős kiadó: **Vértesboglár Község Képviselő-testülete** Felelős szerkesztő: **Jókai Erika**